

Universitätsbibliothek Paderborn

**Generalis Totius Sacri Ordinis Clericorum Canonicorum
Historia Tripartita**

Pennotto, Gabriele

Coloniae, Anno M.DC.XXXXV.

Cvncitis Rever[erendissi]mis Patribus Et Omni Veneratione Colendis
Dominis Abbatibus, Generalibus Prioribus, cæterisq[ue] Sacri Canonicis,
Apostolicique Ordinis Prælatis, & Concanonicis sincera ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-38634

CVNCTIS REVER^{MIS} PATRIBVS ET OMNI VENERATIONE COLENDIS

Dominis Abbatibus, Generalibus Prioribus, ceterisq; Sacri Canonici,
Apostolicique Ordinis Pralatis, & Concanonicis
sincera charitate dilectissimis.

D. GABRIEL PENNOTTVS
Concanonicus, & seruus humilis in Domino, S.

REGINALDV M Hestensem inter sacri Ierosolimitani belli Duces, & Principes inuitissimum, veneficæ cuiusdam incantationibus ab exercitu longissime abductum, & inter amoenissimi pomarij delicias otio torpentiem Poëta noster Italicus ad mentis vigorem, & castra fidelium citius reuocaturus, tale apud scemtipum iniij consilium, vt speculo adamantino illante oculos posito ad illius status ab auita maiorum suorum nobilitate longè degenerantis abiectionem, ac utilitatem meditandam excaret, mox Virgilium lib. 6. Aeneidos aliquo parco tremulatus ad solutas animi vires instaurandas, alterum clipeum omnia majorum suorum egregia facinora, & res praeclaræ gestas miro quodam artificio depicta referentem, illi contemplandum exhiberet. Nec illum sua cogitatio fecellit, quandoquidem adolescentis verè nobilis, & generofus rubore perfusus, & pudicitus nimium, non solum à fallacibus Armida blandimentis statim resiliuit, verùm ad castra pedem referens, strenue contra hostes certando, errata, & damna præcedentia, lucris sequentibus longè maioribus exequauit. Sanè Religiosissimi, & mihi summa veneratione colendi Patres, & Canonici, ex innumeris penè metaphoris, quibus diuinæ scripturæ Cœlestis Ierosolima diuinitas, felicitatem, & viam ad regnum æternę beatitudinis asequendum nobis proponere conseruerunt, vt nulla frequentior, sic etiam mea sententia, nulla consentanea, & apta magis, ea, qua Regnum æternę gloria sub specie, ac symbolo ciuitatis, siue arcis munitissime obfitione vallat, & per vim capte nobis exhibetur: hoc enim illud ipsum est, quod Vates Diuinus Ezechiel sanctam Ciuitatem Ierusalem in latere describere iubetur, & ordinare aduersus eam obfitionem, & edificare munitiones, & comportare aggerem, & dare contra eam castra, & ponere arietes in gyro, quippe quod (vt Magnus Gregorius hom. 12. in Ezechiel aduertit) ut ad cœlestem Ierusalē, siue ad eternā pacis gaudia pertingere valcamus, hic proculdubio necessarium sit tribulationum certamina multa sustinere. Huc etiam tendit teste Origine homil. 7. in primi caput lib. Numerorum, quod populus electus, quem Deus tot portentis, & mi-

raculis de seruitute Pharaonis erutum, & per profundis imos maris vortices liceo vestigio deductum, manna de celo prelito, per annos quadraginta in deserto pauerat, nihilominus non nisi contra Gigantes prallando, & per medios exercitus Cananearum sibi distractis gladijs iter aperiendo, terram promissionis nuncupata ingredi inebet. Quod immurum aportat finitimi negotia, quae in cœlestibus esse dicuntur, qui sunt vos Cœlestes, avos vestri, ut expeditis ad cœlestia Regna transire possimus, & pro illo inde pulsi cœlestem parvum inhabemus, quod cœdientius exponit ipse Mundi Salvator apud Matthæum undecimo cum inquit: Regnum Cœlorum vim patitur, & violenti rapere illud, huc tandem tenet, quod praesens vita in sacris literis militia, sive exercitus dicitur apud Iob c. 7, quod credites A postolus milites in studio pugnantes, & in agone contendentes, & Regnum Gloriarum coronam, & brauim vocat, & scemel, quod ipsam Ecclesia in terris posita caterua militantium, & castrorum acies apud Catholicos frequentissime nuncupatur.

Porro autem in isto certamine, quo contra virtutia, & peccata repugnantes, & aduersus mundi principes, & potestates, & rectores tenebrarum, & contra spiritualem nequitiam in cœlestibus dimicantes coelestem Ierosolimam obsidemus, quemadmodum non idem, sed varijs, ac multi pugnantur sunt. Ordines ad varia munera obeundæ, multipliciter per Diuinam Sapientiam dispositi, ita inter omnes primum, ac principem locum nostrum Sacrum Ordinem multis seculis tenuisse, testantur in primis innumeris Sanctorum millia Canonorum Regularium, qui pro Christi nomine contra feculityrannos, & aduersus portas inferi dimicantes, proprio sanguine militantem Ecclesiam meritis, triumphante coronis, & ipsum Ordinem pluribus trophyis ditaverunt: ex quibus mille, ac sexcentos in album Sanctorum esse redactos, fatur ex Anafasio, & ex Bibliotheca Romana Joannis de Nigranula A postolicus Bibliothecarius, lib. sine epilogi 13, suarum Chronicarum cap. 18, prater Confessores quatuor mille supra quingentos eidem Catalogo Sanctorum additos, quos ex eisdem autoribus colligit. Probant etiam innumeris S. Doctorum catena, qui verbo, & scripto fidem Catholicam acrier contra sapientiam huius seculi, & veritatis haeticorum defendentes, & toru minibus editis, tanquam splendor firmamentis resplendit, & veluti astra lucidissima in celo militantis, ac etiam triumphantis Ecclesiae locati, fulgebunt in perpetuas aeternitates. Confirmant toti Summi Pontifices, quos sex supra viginti tum ex Lateranensi, tum ex aliis Collegiis Canonorum Regularium ad Summum Pontificatum evectos (præter illos, qui Vrbani I. tempora præcesserunt, qui omnes Clerici Canonici fuerunt) documentis certissimis probat. vi multitudinem penè innumeram S.R.E. Cardinalium, Patriarcharum, Metropolitanorum, Episcoporum, & aliorum Praesulum omittamus, qui totam Ecclesiam Catholicam per annos circiter octingentos sanctissime rexerunt. Ostendunt denique ipse Cathedrales Canonorum Regularium Ecclesie, Metropolitanæ, ac etiam Patriarchales, in quibus Canonicam normam per multa secula viguisse, & summa cum laude floruisse, per singulari fundationes, & veritatis cuiusque monumenta discentibus evidenter patet, præter alia Collegia, ex quibus in Europa quatuor millia quinquaginta quinque, in Italia vero septingenta olim exitissæ autor est libro vigesimo primo suorum Commentariorum Vrbanorum Volaterranus.

Verum enim uero vt contraria in partem nunc sermonem vertamus, quis non videt, quam longè (proh dolor) hic talis, ac tantus Ordo, nescio quibusnam illecebris, aut fascinationibus, à primo illo splendore, & à primævis Apostolicis institutis modo sit abductus, & à mulris, qui ad castra nouissimè ve nerunt, quam longo interculo procedatur, & post terga relinquantur, & qui primus in acie constitutus coeteros precedebat, quique olim regularis vita splendore, & numero virorum sanctitate, ac doctrina pollentium, & spiritu seruentium, solus ferè per vniuersam terram eminebat, & tanquam Sol sine diminutione proprij luninis ceteris omnibus Ordinibus lumen, formam, & spiritum, & ortum diffundebat, quale nunc, & quantam luminis defectionem patiatur, & totus ferè in tenebris delitescat, & veluti miles defessus, aut senio confectus, aut mater annicula, que vacuis, & laxatis vberibus in angulo sedeat, à cunctis postpo-

natur, & forsitan etiam depectui habeatur plena vigor, splendor, ac spiritus, qui in nos per Hereticorum domitores, & prostratores, Gelasius Vbi Theologorum Principes, Viburni, & Petrus Lombardus Vbi Ecclesiæ patet, & effusione sanguinis defendit Cantuariensis, & Parisiensis, uterque Alab. Sanctissimi Praefuges mirabilium patribus, Patritius, Frigidianus, Vbaldus, & Petrus vel Dei feruissimi Iuo Carnotensis, Theotonius Colimbris, Ioannes Columna Romanus, Leo, & Thadæus, confratres, collega, congregationes, & alios modis totus terrarum Orbis fulget, cladem magia ex parte nostro Ordini concursum, vel ob dira schismata, que non manet, & navel etiam ob secularium nos temporibus religiosorum nunquam famam, tunc vel maxime confirmata, un Palorus regularibus, sed Clericis se operant. Quod malum, ut pote grauissimum Ecclesie valde perniciosum Sandellii, agentis de Pribendis, sic deploret, saudat, quoniam fieri Domino placuit enocari, ab ipso non regatur, & diuinum nobilium personarum Ecclesiam præsumptuosa in terro mortantes carum, gradum habens, & postea quibusdam ducebatur, aliquibus vero ex auctoribus filiorum tutius, valentes honorare, & liberare, & ppter apicum in fronte convulsi clericis, & per amputata, & dilatata, & flattum Patriarchabulum, & fidelium, ab communione, vel cultu, & vel conuictu, & corporis & rituum, seu ad spaciun certi temporis ut in sarcophagi, & sarcophagi, ac duriora negotiorum, ut ppter a nobis declinat ppter autem omnipotens, ne quis in confusione, & cogitatione necung, & confessione sciat, immo ppter eum evidenter quod Ecclesiæ, & sacerdotum qmam si saluissima ei personis, & populi spiritali, & materiali, quod ad ecclesiæ ad profectum, ac neda mea gloriam cepit, fuit dignus, & Magistra, & & hanc dignitatem inter omnes cœlestes relinquit, & dedit, & singulari ppter suam huiusmodi ppter aduentum, est flatus, & etiam S.R.E. Cardinalibus, & Ecclesiæ ex certa conscientia, resolutus, & confessus, ubi firmatur. Sanctissime profectio, nam hanc ipsam extravagante perpendens & nautica relaxanterunt, labefactauerunt, & grandi remedio adhiberent, non solù editi, & ratificata Concilia Generalia, Tridentinum sub Pio IV. alias saluberrimum sensi, & cap. 3, & in Trident, fessi, & quoniam omnia ferè incassum, sive ob multi curiosius peruefigare non licet. Causa, tamen, quis nostrum negat, complu munda conuersatione intro demissa,

233

natur, & forsan etiam despectui habecatur. Vbi enim nunc primus ille Canonice disciplinæ vigor, splendor, ac spiritus, qui in nostris maioribus fulgebat? Vbi prisci illi proceres Hæreticorum domitores, & prostratores validissimi Augustinus, Athanasius, Propter, Gelasius? Vbi Theologorum Principes, & Magistri doctissimi Hugo, & Riccardus Victorini, & Petrus Lombardus? Vbi Ecclesiastica dignitaris, & immunitatis etiam cum periculo vita, & effusione fanguinis defensores fortissimi ictusque Thomas Martyr, scilicet Cantuariensis, & Parisiensis ictusque Alexander Pontifex, Secundus ac Tertius? Vbi nunc Sanctissimi Praefulsi mirabilium patratores, infernali spiritibus nimis formidabiles, Paritus, Frigidanus, Vbaldus, & Bernardus? Vbi Canonice disciplinæ reparatores zelo Dei feruissimi Ivo Carnotensis, Vbaldus idem Eugubinus, ictusque Rauenatenis, Theotonius Colimbricensis, Ioannes Rusbrochius Bruxellensis, Bartholomaeus Columna Romanus, Leo, & Thadæus Papientes? Vbi tandem nunc tot Canonorum coœus, collegia, congregationes, & Ecclesiæ Cathedrales, quibus olim veluti astris lucis totus terrarum orbis fulgebat, sicut quidem nec inferior R. P. hanc tantam cladem magna ex parte nostro Ordini contigisse, vel ex infidelium, & hæreticorum persecutibus, vel ob dira schismata quæ non semel Ecclesiæ vexauerunt, & ferè ad triarios rediit: ut vel etiam ob secularium quorundam inexplicabilem nimis auaritiam, bonis temporalibus religiosorum nunquam non inuidentium, nunquam non inhianantium. Namq[ue] tunc vel maxime confirmatam, & auctam, cum Ecclesiæ, & Monasteriæ non iam Pastoribus regularibus, sed Clericis secularibus in commendam, vt aiunt, conferri coepit. Quod malum, vt pote grauissimum, & non solum Ordinibus regulatim, sed tunc Ecclesiæ valde perniciosum Sanctissimus Pontifex Clemens V. in Extravaganti Exsuperne de Præbendis, sic deplorabat, sive pridem nos licet insufficientibus meritis ad Summorum apostolorum speciem, sicut Domine placuit eis ait, ab ipso nostra promovimus exercitio antique nostre Regum, Praelatorum, legatorum, & aliorum nobilium personarum Ecclesiasticarum, & secularium emerentes, ac ipsorum alij, tum quia in terra morantes eorum, gradum huiusmodi promotione habuerunt, tum quia solita ad eos amicitia fratricellos affectibus duecabantur, aliquibus vero ex affectu a RomaniPontificum liberalitate, quam in suis exercituere sunt fratres novitatis, valentes honoris, & libertatis affluentia complacere, ad eorum tamen importunam, & multiplicatas precium instantia, vnuoluclie, & personis Ecclesiasticis religiosis, & secularibus diversorum Ordinum, dignitatem, conditionem, & statuum Patriarchalium, & Archiepiscopalem, & Episcopalem Ecclesiæ, ac Monasteris distincta Pastoribus, sub cœmende, vel custodia, vel cura, vel guardia, aut administratione istud commovere non possunt luxuriam perpetuam ad vitam, sed ad futuram certi temporis committenda, super hanc tales videlicet, taurasq[ue], gratias per nos fieri decūs, variorum, & duorum negotiorum multiplicitate distracti, vt que ad tempus, quo confirmatus est spiritualiter a nos h[ab]ebit diebus p[ro]ficiens Omnipotens, nequum cogitare plenarie. Verum in debilitate ipsius & gratitudine constituit, à negotiorum tuae vicung, discussione senoti, ab hoc sub diligenti examine duximus aciem nostram mentem, summaq[ue] propezzimus evidenter, quod Ecclesiæ, & Monasteriorum eorum tenua negligunt, bona, & iura dignissima p[ro]fessorum, ac subiecta ei personæ, & populu spiritualiter pluri[us]m, & temporaliter derogatur, sive redundat ad novum, qua dicebantur edere ad profectum, ac nedum ipsis, sed etiam Romana Matri Ecclesiæ, quæ difensoris Dominorum caput fore dignissit, & Magistra, & grauora inde futura imponente persulsa. Nolentes igitur habere, & tanta diffendere vterius causam relinquere, sed volentes potius opportunum, & debitum in hac parte remedii adhibere, omnes, & singulæ prouisiones huiusmodi per nos, vt premititur factas, quibusunque causa fugientem Ordinem, dignitatem, aut statum, sed etiam S.R.E. Cardinalib[us], quoquid modo, vel tempore facta uolentem, autoritate Apostolica ex nomine eis certa scientia, resolutorum, cassamus, & annulamus, & decommissemus, ut catena non habere aliquum robori firmaturum. Sanctissime proœcto, nam vt scit, & verissime Joan. Trullus lib. I. cap. 38. hanc ipsam extravagante perpendens aduerit, hi commendatarij illi sunt, qui Monasteria relaxauerunt, labefactauerunt, & corruerunt: quam ob causam, vt malo tam grandi remedium adhiberent, non solum dictus Pontifex Decretum nunc recitatum edidit, verum etiam Concilia Generalia, & Oecumenica Lateranense sub Leone X. & Tridentinum sub Pio IV. alias saluberrimas constitutiones considerunt, quæ in Lateranensi less. 9. cap. 3. & in Trident. less. 14. cap. 10. & less. 25. de Regul. videri possunt, quanquam omnia ferre incassum, siue ob difficultates temporum, siue ob alias causas, quas mihi curiosius peruestigare non licet. Ceterum vt h[ab]et omnia verissima esse concedamus, tamen quis nostrum negat, complura etiam Collegia Regularium Canoniconrum mundana conuersatione intro demissa, deficiēte paulatim suauitate spiritualis deuotio-

nis, seruore disciplinae canonicae, & zelo sancte religionis penitus extincto, propria voluntate suave iugum vite regularis excusisse, & ad secularitatem omnimodam concepsisse. Quis etiam neget, alia non paucia Monasteria, eti regularis instituti modicū quid nunc etiam retineant, adeo tamen à primo illo instituto Apostolico relaxata, fine capite, sine congregatiōne, sine Prelatorum regularium visitatione, & consequenter sine interno spiritu vix aliquid regularitatis habere præter nomen, & habitum, qui tamen in multis varius, & diuersus est, & multi plieiter detruncatus.

Hunc profectò tantam, & tam grauem nostri Ordinis iacturam, & defectionem sanguinis lacrymis verè deplorandam, quam, ut ingenuè dicam, nunquam ablque ingenii animi moerore ad memoriam reuoco multis ab hinc annis mecum ipse reputans, & de rem edis opportunitis ad illam instaurandam non semel recognitans, cum multam ad tantam molestiam mouendam conducibilia, ne dicam necessaria, sele misi obtulissent, nihil tamen magis opportunum, aut efficax, vel etiam necessarium existimauit, quām, ut frequenter nostrę conditionis dignitatem, & generis nobilitatem, à nostris secundum Dicū Parentibus, nimirum à Sanctissimis Apostolis, & viris Apostolicis primis nostri Ordinis autoribus spirituali propagatione in nos deriuatam, & transfulam impensè meditemur: necnon etiam ipsorum Parentum nostrorum egregia facinora, & res præclare gestas sollicita consideratione ad memoriam reuocemus. Est equidem, fuitque, Imperator apud omnes homines tantarum virium hæc ipsa meditatio, ut non solum innumeros ad laboriosa opera, & difficillima obeundam impulerit, sed etiam ob uitiam nobilitatem, & propriam dignitatem seruandam, infiniti propemodum bona omnia fortuna, & anima ipsam libertissimè profuderint. Ita, ut de multis paucissimos referat, strenuissimum Machabœorum Dux in vita discrimine cum suis constitutis, gloriósam mortem, inquit sacer textus, magis, quām turpem fugam suasit, ne proprie glorie aliquam maculam inferre videatur. Ita grandissimus, & omni laude celebrandus Eleazarus ad ritum Gentium patrijs legibus transfigere suaus, recognitans proprię senectutis eminentiam, & ingentę nobilitatis canitiem, ne maculam, & execrationem proprię senectuti conquiri, glorióssimam mortem potius, quām odibilem vitam elegit. Ita demum legis Diuina zelantissimus Ræzielus Spiritu S. impellente, elegit potius nobiliter mori, quam subditus fieri peccatoribus, & contra natales suos indignis iniurijs agi. Preclarissimus etiam Vates Iacobus, ut populum Hebraeorum ab execrandis Idololatriis virtutis ad cultum, & fluidum sanctæ religionis reuocaret ad uitia nobilitatis recordationē prouocabat dicens:

Attendite ad Abraham Patrem vestrum, & Sarah, quæ paterit vici. Et contrario verò Salvator notificat Ioan. 8. Iudeos tanquam à Paterna gloria degeneres redarguens, aiebat: *Sicut Abraham ipso, opera Abraham facte.* Porro cum apud omnes homines tantas habeat vires hæc ipsa recordatio, nullatenus sunt, apud quos maiores habere deberet, quam apud nos, Religiosissimi Patres, qui nostrum genus, & originem secundum spiritualem nostri Ordinis propagationem, non ad mundi Principes, & seculi Monarchs, sed ad ipsosmet Christianæ religionis Protoparentes, & Principes iure, ac meritò referendum putamus, quibus illed Apostolicum verissimè conuenire potest: *Iam non illi bofuit, & aduenit, sed est in eis Sanctorum, & domesticorum Dei, superadficati supra fundamentum apostolorum, & Proprietato, ipso summo arguati legit Christi IESV.*

Hanc igitur potissimum ob causam, vt in communī negotio, & periculo, cui, quid omnes tangat, cuique pro viribus occurrere tenemur, ipse quoque licet consilio, ac viribus omnium minimus, meum qualecumq; auxilium, seu famulitum conferrem, Poëta antedictum quadamenus emulatus, vt in primis meisipsum, deinde ceteros omnes mei Ordinis Canonicos, ad tam piam, religiosam, & salubrem cogitationem, sue recordarē prouocarem, tum mihi, tum vobis omnibus duplēcēm clypeum ante mentis oculos exponendum iudicai, vt in altero nosmetipſos, & noſtrā dignitatis eminentiam tanquam in ſpeculo cernere posſimus: in altero verò tanquam in imagine, maiorum noſtrorum res probē gestas, & præclarā facinorū contemplari valeamus. Speculum iam obtulī primū, librum, qui circa S.^m. noſtri Augustini institutum, & vita norman,

& Regulam Canoniam, ad exemplar
Hec enim Patres Clericorum Canoniam
speculum vocamus, quam S. mar-
tis palchititudinis amatores in libello i-
fos confipere, & errata corrigerre, & n-
terum nunc profero, maiorum nostrorum
libersecundum librum, qui Ordinis origi-
politanas, Patriarchales, Monasteria, va-
congregations. Viros quoque, sanctitate
omnia, quod vires meas longe exce-
derunt, Exiguum sane ingentis animi mei, &
apophorecum, sed tamen magno la-
cilio exiit, quod licet ante nos de qua-
tionibus quidam nonnihil scriperint
paucus, & cum maxima diminutione, &
dilegenter, & exacte prouinciam istam
dem Ordinis dignitatem spectantia, pr-
rum, & Vitorum illustrium integrando,
nam non negauerim in quibusdam deci-
piuntur vita corrupti, vel libros T-
vel Historiarum errores vix emendabil-
rum monachiorum, vel locorum ex ma-
culta, circa quae nullus ferè non aliqui
diversa dicerint, & omnia orbis terra-
& auctoribus fuerint: Mihi satis sit, viam d-
forte non immerito cum nostro Poëta

Nulla erat via, præputia, atque
Et deinceps late obducere omnia
Ipse manu validam quatuor vias
Laxum limitem agit, scuticum ce-
lang, aditus datur, atque pali-

Reliquum nunc erit, ne noster qui
metipso in hoc tempore conspicientem,
re, & ad petram alpicere, & ad cavernam
Augustini, ceterorumq; Virorum Apo-
stoli, gella præclaras, & facinora saepius re-
dimentis, quibus nostris nos inimici ab-
re nituntur, non solum excusso torpor
quam generofus soboles auitam gloriae
meum canonici Ordinis vigorem, &
veritas, & dama præterita lucris se-
lud verè dici possit, quod non nullus is-
nus, & nostri Ordinis illustrator, vir D
c. n. non sine graui animi merore aie-
bat, nonne datus, & ob suu mortuorum, & prece-
coheretiam efficiunt, quod multi, unum sibi
re habent supponere, quidam autem in eodus habitu
libe, futuri persistunt ad obseruantiam regulari-
quam in dignata virtute laborantes, & totis desid-

& Regulam Canonicam, ad exemplar vita Apostolicæ conquadram totus versatur. Hæc enim Patres Clericorum Canonicorum speculum est, quam idcirco per Antoniom speculum vocamus, quam S. ^m P. Preful diu ante oculos tenere iubet, ut spirituam pulchritudinis amatores in libello isto tanquam in speculo frequentius nosmetip-sos conspicere, & errata corrigerem, & mores nostros in melius reformare possumus. Alterum nunc profero, maiorum nostrorum seriem, & res gestas referentem, hunc videbile secundum librum, qui Ordinis originem, progressum, Ecclesias cathedrales, Metropolitanas, Patriarchales, Monasteria, varias per secula reformationes, & Canonicorum congregations. Viros quoque sanctitate, doctrina, & dignitate conspicuos, si non oës, & omnia, quod vires meas longè excebat, maxima saltus ex parte conspiciebant præbebit. Exiguum sanè ingentis animi mei, & summae in vos, & in totum Ordinem obseruatio apophorum, sed tamen magno labore comparatū, cuius conquisitio eò mihi diffi-cilior extitit, quod licet ante nos de quibusdam peculiariis Canonicorum congregacionibus quidam nonnulli scriperint, tamen de toto Ordine nullus, aut nonnulli valde pauci, & cum maxima diminutione, & obscuritate tractauit. Nec tamen iactauerim, ita diligenter, & exactè prouinciam istam difficultiam me absoluisse, ut non plura ad ciui-dem Ordinis dignitatē spectantia, præcipue ad Catalogos Ecclesiastarum, Monasteriorum, & Virorum illustrum integrando, merito desiderari possint. Quemadmodum etiam non negauerim in quibusdam decipi me potuisse, vel Codices manuscriptos amanuensium vitio corruptos, vel libros Typographorum incuria depravatos offendentes, vel Historiarum errores vix emendabiles sequentem, maximè circa nomina particula-rum monasteriorum, vel locorum ex manuscriptis nonnullis taxarum Cam. Apost. libris collecta, circa quæ nullus ferè non aliquando hallucinabitur, nisi qui omnium Gentium idioma dicerit, & omnia orbis terræ loca exactè iustiferauit, & corum nomina pro-sè assicutus fuerit: Mihi satis sit, viam difficilem aggressum primum, alijs indicasse: vt forte non immergitur cum nostro Poëta dixerim.

*Nulla erat via, prærupta, atque aspera faxa;
Et deus latè abducens omnia reperit,
Ipse manu validam quatius utraque bipennem,
Latum levitatem ago, frusticum cedentibus rimbis
Iamq; aditus datur, atque via licet ira patenti.*

Reliquum nunc erit, ne noster qualiscunque labor suo fructu vacuus maneat, nos-metipso in hoc speculo conspicientes, nostræ dignitatis sedulò eminentiam recognita-re, & ad petram alpicere, & ad cauernam faci vnde præcisus sumus: necnon etiam S. ^m P. Augustini, & terorumq; Virorum Apostolicorum parentum nostrorum virtutes, mo-res, gesta præclaræ, & facinora sepius recolere. Ita namq; fieri, ut spretis fallacibus, blan-dimentis, quibus nostri nos inimici ab expugnanda coelesti Iero-solima longius abduce-re intinuntur, non solum excuso torpore ad sanam mentem reuertamur, verum etiam tā-quam generosissimis auctoritatibus gloriari amulantes, ad prima castra, videlicet ad pri-matum canonici Ordinis vigorem, & splendorem per veram reformationem cito re-vertamur, & dannam præterita lucris sequentibus exquare satagamus. ne de nobis il-lud vere dici possit, quod de nonnullis Canoniciis Iacobus de Vitriaco S. R. E. Cardi-nalis, & nostri Ordinis illustrator, vir Dei zelo plenus, in suo lib. Historiæ Occidentalis c. 21. non sine graui animi miserore aiebat. *Iph enim tanquam sepulchra fortis delata, in utrumque plenum invenerit, & obsoletum mortuerum, & purgatione cadaverum, adeò fastentes in naribus horum virorum se h̄e-berantium effecti sunt, quod multi, cum iam saftemere non posset, ab eis discesserunt, ad aliam religionem muta-to abutu fugiunt: quidam autem in codice habitu, & sub eadem regula permanentes prædicti velut folijs deflue-tib; fortiter persistierunt ad obseruantiam regule sanctæ, & reformationem regularium institutionum caminat, quād in alijs tota virtute laborantes, & totis desiderijs ambulantes. Hæc Vitriacus ibidem.*

